

SkapelseVår

TOLV NYSKRIVNA BÖNER FÖR KLIMATET

”Och Gud såg
att det var gott.”

FÖRSTA MOSEBOKEN 1:25

*Se på himlens många fåglar hur de flyger i Guds famn.
Se på blommorna och träden, hur de växer ur Guds jord.
Se hur människan knyter handen hårt kring jagets egna liv,
Vill förfoga över livet, jagar efter vind och vinst.*

*Se hur Jesus Kristus lever, fri och öppen tar emot
Livet som han får från Fadern, ger sig själv för allas liv.
Se på Jesus han är Människan, ger oss liv ur öppen hand,
Ger oss frihet, ger oss trygghet, glädje i Guds kärleks famn.*

SVENSKA PSALMBOKEN, PSALM 563 (TEXT: G BEXELL 1971)

I MIN MORMORS KÖK

I min mormors kök fanns en låda där hon förvarade plastpåsar, gummisnoddar och papperspåsar. När en APK-limpa var uppäten, sköljde hon ur påsen som den legat i, lät den torka och la den i lådan.

Av de äpplen som föll till marken och blivit stötta, gjorde hon kräm. För henne var det var självklart att allt skulle tas till vara. Att en vinterkappa höll ett helt liv.

Vad är det som har hänt med vårt sätt att leva, och att konsumera?

Gud, jag ber: Inspirera mig att bli mer aktsam om det jag har. Lär mig att värdesätta den goda maten, tingen, materialen. Att respektera naturens gåvor och andras arbete och omsorg.

I Jesu namn, Amen.

VIND

Vinden skingrar min oro, vinden för med sig berättelser och nya tankar.

Vinden sprider fröer, så att blommor och örter växer på nytt.

Flyttfåglarna följer med vinden, vilar i den.

Gud, jag tackar dig för vinden.

I Jesu namn, Amen

ETT ENDA LITET FRÖ

Ett enda litet frö. En näve jord. Lite vatten, och jord.

Så börjar det spira. På min fönsterbräda.

Jag drömmer redan om små söta tomater, hur de smakar i munnen.

Gud, jag ber: Tack för jorden. Tack för det rena vattnet

och för mina egna händer, som kan känna, och forma.

Hjälp mig att använda mina händer i din tjänst, att ta vara på mig själv,
och det som finns omkring mig.

I Jesu namn, Amen

SÖT SOM HONUNG

Jag älskar honung. En klick i teet, eller på en smörgås.
Tänk att det är bin som tillverkar honung, bin som
befruktar blommor och bär. Vilket mirakel!

Gud, jag ber: Tack för alla bin. Tack för humlor och
myror och alla andra insekter som ibland är lite störande,
men som är så viktiga för att livet på jorden skall bestå.

I Jesu namn, Amen

JORDEN HAR ANDNÖD

Ett tryck över bröstet. Varje andetag är som ansträngning. Ibland känns det helt omöjligt, paniken stiger. Andas in, sakta andas ut. Trycket över bröstet. Svindeln.

Är det ångest, eller är det bara... andnöd. Vad är skillnaden?

Kanske hade du andnöd under pandemin, kanske var du sjuk. Kanske är du ännu trött och lite skör efter de där åren. Kanske till och med att du förlorade någon nära anhörig, såsom jag gjorde.

Ibland tänker jag att jorden har andnöd, att jorden våndas. Att den kämpar på i det tysta för att få luft, eller för att bli fri. Är det för sent?

Gud, jag ber: Gud hjälp jorden att andas, och hjälp oss människor att lugnt inse allvaret i klimathotet. Kanske är det ett större hot än vi orkar förstå. Hjälp oss att bidra, att handla och leva klokt, och hjälp mig att vara en bärare av hopp!

I Jesu namn, Amen

ÖMHET

Tack för att vi med ömhet får leva här på jorden; i vinden, nära havet, bland växter, träd och blommor, djur, fåglar, fiskar och insekter.

Tack för vintern och våren, sommaren och hösten.

Tack för livet som Du ger.

Tack för alla människor som engagerar sig och verkar för omställning till ett rimligare sätt att leva. Gud bär dem, ge dem tålamod och hopp.

Tack för all kunskap och forskning. Tack för alla företagare, skogsägare och bönder som ställer om till ett mer skonsamt sätt att odla, producera och frakta varor. Tack för alla lokala, nationella och internationella arenor som vill ta ansvar.

I Jesu namn, Amen

HERRE FÖRBARMA DIG

Vi ber för alla växter och djur som drabbats av miljöpåverkan, uppvärmning, föroreningar och gifter. Vi ber för uttorkade flodbäddar och smältande glaciärer, vi ber för våra hotade skogar. Vi ber för alla människor som saknar rent vatten och mat på sina bord. Vi sörjer utdöda arter av växter och djur, Gud förlåt oss, vi visste kanske inte vad vi gjorde.

I Jesu namn, Amen

SPELAR DET ROLL?

Men vad spelar det för roll? Om just jag flyger, eller äter genmodifierat kött, och plast som är så praktisk?

Jo, det spelar roll. För ditt hjärta och samvete, för din hälsa och för dina medmänniskor. Barnen och de unga behöver förebilder.

Att i vardagen bidra till att minska klimatavtrycket - det lindrar ångest och hjälper oss att förstå att vi hör ihop. Och det räddar jorden! Skogen återhämtar sig, temperaturen sjunker. Om vi vill det så kommer det att ske!

Gud jag ber: Tack för att också jag kan bidra, med det lilla, i det lilla. Påminn mig om att klimatet det är vi, tillsammans. Hjälp oss att söka den kunskap vi behöver, och att hjälpas åt.

I Jesu namn, Amen

HELIG

Det står i Bibeln att varje människa är en avbild av Gud,
men också att hela skapelsen är helig.

Alla arter, fiskar, däggdjur, alger, träd, allt.

Minsta mikroorganism, varje gris.

Också min kropp är helig och vad jag gör med den, är viktigt.

Hjälp mig att visa ömhet, mot mig själv,
mot min historia och det som ligger framför.

Inga gifter i min kropp, inga gifter i skogen,
eller i havet, eller i jorden.

Hur har vi kunnat tro att vi kan förgifta oss själva?

Gud, låt andens vind få leda oss med mod och fantasi –
så att hela skapelsen kan leva, nu och i evighet.

I Jesu namn, Amen

FULT

Varför är det så fult? Vägar, industrier, reklamskyltar.

Vad har hänt med det vackra landskapet?

Har vi förlorat vår blick för det som är skönt?

Jag tar in en liten bukett av vårblommor och ställer på altaret, och ber:

Tack Gud för all skönhet i världen, hjälp oss att se den, och att förundras!

Ge oss blick för det som är vackert i våra liv och i vår värld.

I Jesu namn, Amen

TACK

Tack för att du med din andes vind föder hoppet om och om igen.
Tack för att du låter oss se i mörkret, att vi får träda in i våra egna
gravar för att vistas där våra tystade berättelser och våra
dåliga vanor finns. Led oss ut i ljuset.

Tack för det eviga livet och för att du lovat att vara med oss
när hela jordens påskdagsmorgon gryr.

Amen

*”Jesus Kristus, du har gått på vår jord och lever mitt ibland oss.
Gör oss känsliga för människors och skapelsens lidande.
Stärk oss i arbetet för ett värdigt liv, i rättvisa och solidaritet med
dem som lever och kommer att leva.
Amen”*

(BÖN UR BISKOPSBREVET ÅR 2019)

FÖR VIDARE LÄSNING

**Gud såg att det var gott – att vara människa och kyrka
i klimatnödens tid**, Andreas Holmbergs herdabrev, Verbum 2023

Gråstensteologi, Petra Carlsson Redell, Argument 2023

*”Likt vårdagssol i morgonglöd, gick Jesus fram ur natt och död,
till liv förutan like.*

*Därför så länge världen står, det efter vinter kommer vår,
också i andens rike.*

*Som fåglars kör i lund och mark besjunger våren,
blid och stark och livets alla under.*

*Vi må besjunga med varann hans liv,
som döden övervann i påskens morgonstunder.*

*Snart alla ängar stå i skrud och skogen kläder sig som brud,
när livets krafter blomma.*

*Så komme vår i Jesu namn, i folkens liv, i kyrkans famn,
till alla själars fromma.”*

(PSALM 198, TEXT: NFS GRUNDTVIG, 1846, JA EKLIND, 1909)

FAKTA

Klimatförändring är ett samlingsnamn på de förändringar som ibland också kallas den globala uppvärmningen och som hotar hela vår planet och den biologiska mångfalden. Många arter kan inte överleva om det blir för varmt, och när arter dör ut rubbas hela balansen.

Den enskilt störst orsaken till den globala uppvärmningen är fossila bränslen, det vill säga alla fordon och industrier och hem som drivs och värms upp av kol, olja och gas. Orsakerna till den globala uppvärmningen finns främst att söka i den rikare delen av världen som konsumerar mest, men effekterna drabbar ännu så länge de fattigare länderna hårdast. Därför ryms också en förändrad fördelning av jordens resurser, fattigdomsbekämpning och strävan efter mer jämställdhet mellan könen i denna omställning.

Agenda 2030 har tagits fram av FN och är en plan för hur hela världen skall kunna ställa om till ett hållbart sätt att leva och förvalta jorden. Sverige har som en av FN 193 medlemsstater antagit de 17 globala målen och åtagit sig att de skall vara uppnådda år 2030.

DETTA KAN DU GÖRA SJÄLV

- Behandla dig själv, andra och allt skapat med ömhet.
- Ta dig tid att lära känna växter, djur och natur i din närhet.
- Handla dina livsmedel med omsorg: gärna närodlat och ekologiskt.
- Fundera innan du köper något nytt, kan du laga, återanvända eller återbruka något du redan har.
- Pröva att handla secondhand. Undvik engångsmaterial.
- Gå eller cykla om du har möjlighet. Använd kollektivtrafik. Samåk när det är möjligt.
- Flyg inte om du inte verkligen måste.
- Odlå något litet själv, i ditt fönster, på balkongen eller en kolonilott.
- Sök kontakt med andra som vill vara med och rädda klimatet!

KOM MED OCH ODLA PÅ KLOCKARGÅRDEN

Vill du vara med och odla tillsammans med andra som saknar egen trädgård? Vi vill skapa en gemensam odlingsplats runt Klockargården invid Botkyrka kyrka. Kontakta Diakon Peter Nygren, 08- 530 222 31.

”Gud sade: Detta är tecknet för det förbund jag instiftar mellan mig och alla levande varelser ni har med er, för alla kommande släktled: min båge ställer jag bland molnen. Det skall vara tecknet för förbundet mellan mig och jorden.”

ANDRA MOSEBOKEN 9:12-13

*”Tack, gode Gud för Moder Jord.
Än bär hon oss och vad vi gjort.
Halleluja, halleluja.
Hon bringar träd och frukter fram
Och blomstersmyckar alla land.
Tack för alla dina under.
Halleluja, halleluja, halleluja.”*

SVENSKA PSALMBOKEN, PSALM 23, VERS 5,
TEXT AV FRANCISKUS AV ASSISI , 1220-TALET.
TOLKAD AV OLOF HARTMAN, 1979.

TELEFONNUMMER NÄR DU BEHÖVER HJÄLP ELLER STÖD

JOURHAVANDE PRÄST: 112, alla kvällar och nätter 21-06

BOTKYRKA KVINNOJOUR: 020-33 33 88

BRIS JOURTELEFON FÖR BARN: 116 111

ÄLDRELINJEN: 020-22 22 33

MIND; JOURTELEFON VID RISK FÖR SJÄLVMORD: 90 101

BOTKYRKA FÖRSAMLING: 08-530 222 00

KYRKANS SOS 0771-800650, vardagar 13-21, Lördagar och helgdagar 16-21